

Försäkringsbolagens årsredogörelser 2009

FM0502

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
A Administrativa och legala uppgifter	2
A.1 Ämnesområde.....	2
A.2 Statistikområde.....	2
A.3 SOS-klassificering.....	2
A.4 Statistikansvarig.....	2
A.5 Statistikproducent.....	2
A.6 Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8 Gallringsföreskrifter	3
A.9 EU-reglering	3
A.10 Syfte och historik.....	3
A.11 Statistik användning.....	3
A.12 Uppläggning och genomförande.....	3
A.13 Internationell rapportering	4
A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	4
B Kvalitetsdeklaration	4
B.0 Inledning	4
B.1 Innehåll	4
1.1 Statistiska målstorheter	4
1.1.1 Objekt och population	4
1.1.2 Variabler	5
1.1.3 Statistiska mått	5
1.1.4 Redovisningsgrupper	5
1.1.5 Referenstider	5
B.2 Tillförlitlighet.....	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.3 Redovisning av osäkerhetsmått	6
B.3 Aktualitet	6
3.1 Frekvens	6
3.2 Framställningstid	6
3.3 Punktlighet	6

<i>B.4</i>	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet.....</i>	<i>6</i>
4.1	Jämförbarhet över tiden	6
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	8
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	8
<i>B.5</i>	<i>Tillgänglighet och förståelighet.....</i>	<i>9</i>
5.1	Spridningsformer	9
5.2	Presentation	9
5.3	Dokumentation	9
5.4	Tillgång till primärmaterial	9
5.5	Upplysningstjänster	9

A Administrativa och legala uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Finansmarknad

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Försäkringsbolag

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS): Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se http://www.scb.se/templates/Standard____55322.asp

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Finansinspektionen
Postadress: Box 7821, 103 97 STOCKHOLM
Besöksadress: Brunnsgatan 3
Kontaktperson: Peter Fitger
Telefon: 08-787 80 00
Telefax: 08-24 13 35
E-post: förnamn.efternamn@fi.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån, SCB
Postadress: Box 24 300
Besöksadress: 104 51 STOCKHOLM
Kontaktperson: Per Jonsson
Telefon: 08- 506 941 42
Telefax: 08-506 942 96
E-post: förnamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Skyldighet att lämna uppgifter föreligger enligt 19 kap 3 § Försäkringsrörelselag (1982:713) och 49 § Försäkringsrörelseförordning (1982:790). Rapporteringen regleras i Finansinspektionen författningssamlingar "Föreskrifter om svenska skadeförsäkringsbolags skyldighet att rapportera årsbokslutsuppgifter" (FFFS 2008:21), samt "Föreskrifter om svenska livförsäkringsbolags skyldighet att rapportera årsbokslutsuppgifter" (grundförfattning FFFS 2008:22).

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

SCB:s eventuella åtaganden beträffande affärssekretess, konfidentialitet eller liknande begränsas av reglerna om offentlighet och sekretess i 2 kap. tryckfrihetsförordningen (TF) och offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Regler om affärssekretess finns i 19 kap. 1-3 §§ samt 31 kap. 12-15 §§ och 18-19 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Enskild uppdragsgivare som förutsätter att uppdragssekretess skall gälla för uppdraget enligt 31 kap. 12 § bör underrätta SCB om detta senast i samband med accept. Hos Finansinspektionen är uppgifterna rörande balansräkning, resultaträkning och resultatanalys offentlig handling och saknar således sekretesskydd.

A.8 Gallringsföreskrifter

Gallras ej, grundmaterialet arkiveras.

A.9 EU-reglering

Direktiv 91/674/EEG, förordning (EG) 1225/1999, 1226/1999, 1227/1999 och 1228/1999.

A.10 Syfte och historik

Syftet är att på årsbasis redovisa uppgifter om försäkringsbolagens resultat- och balansräkning. Information erhålls även av resultatanalysen d.v.s. resultatet uppdelat efter försäkringsgren.

A.11 Statistikanvändning

Produkten används inom Finansinspektionen för det löpande tillsynsarbetet.

SCB använder uppgifter för upprättande av finans- och nationalräkenskaper. Statistiken används också för flera leveranser till internationella organisationer som OECD och Eurostat. Andra användare (förutom SCB) av statistiken är Riksbanken, Finansdepartementet och Försäkringsförbundet, försäkringsbranschen och media.

A.12 Upplägning och genomförande

Statistiken omfattar samtliga svenska riksbolag för skadeförsäkring och samtliga svenska riksbolag för livförsäkring inklusive fondförsäkringsbolag. Samtliga större lokala skadeförsäkringsbolag, dvs. lokala bolag med en balansomslutning på minst 1 000 basbelopp två räkenskapsår i rad, omfattas. Mindre lokala skadeförsäkringsbolag ingår inte i statistiken, dessa utgör mindre än 0,5 procent av balansomslutningen för riksbolagen för skadeförsäkring.

Statistiken innehåller uppgifter om bolagens resultat- och balansräkningar på totalnivå. Resultatredovisningen finns även uppdelad på försäkringsgrenar (resultatanalys).

Uppgifterna rapporteras senast den 31 mars via elektroniska blanketter till Finansinspektionen där uppgifterna lagras i en databas. SCB får sedan uppgifterna elektroniskt, första gången kort efter inrapportering och sedan en andra gång efter att Finansinspektionen och SCB granskat materialet. SCB får också data i samband med revideringar av äldre uppgifter.

Efter granskning sammanställer och publicerar SCB resultatet som ett Statistiskt meddelande med tillhörande pressmeddelande i augusti eller september.

A.13 Internationell rapportering

Uppgifterna ingår i internationella leveranser till bl. a. Eurostat och OECD. Eurostatrapporteringen styrs av Rådets förordning (EG, Euratom) nr. 58/97 och Kommissionens förordning (EG) nr. 1228/1999.

Genom användningen i finans- och nationalräkenskaperna ingår uppgifterna som underlag även i dessa ämnesområdets internationella rapportering.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Innehållet i blanketterna som används för insamling kan ändras till följd av exempelvis ändrade redovisningsregler eller skiftande tillsynsbehov. Beroende på vilka delar i rapporten som ändras kan även publiceringen påverkas.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Statistik för försäkringsbolagens årsredogörelser tas fram varje år med syfte att visa balans- och resultaträkning för svenska försäkringsföretag. Exempel på variabler som presenteras är premieintäkt, utbetalda ersättningar och avsättningar. Genom resultatanalysen framgår fördelningen mellan olika försäkringsklasser som tjänstepension och fondförsäkring för livbolagen och hem- och villaförsäkring och motorfordonsförsäkring för skadeförsäkringsbolagen.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

I statistiken sammanställs årsbokslutsuppgifter där det används totaler och vissa andelar.

1.1.1 Objekt och population

Statistiken avser svenska försäkringsbolag, liksom samtliga svenska riksbolag för skadeförsäkring (100 bolag), samtliga svenska riksbolag för livförsäkring (44 bolag) och samtliga större lokala skadeförsäkringsbolag (44 bolag).

Premiepensionsmyndigheten (PPM) omklassificerades under 2007 från socialförsäkringssektorn till försäkringssektorn enligt riktlinjer från Eurostat. I den publicerade statistiken (FM0502) för 2008 och tidigare ingår dock inte PPM.

1.1.2 Variabler

Rapporten innehåller huvudsakligen uppgifter om bolagens resultat- och balansräkningar på totalnivå. Resultatredovisningen finns även uppdelad på försäkringsgrenar.

De variabler som samlas in framgår av de författningar som ges ut av Finansinspektionen, FFFS 2008:22 för livbolag och FFFS 2008:21 för skadebolag. Dessa kan beställas från Finansinspektionen eller hämtas på hemsidan (www.fi.se).

1.1.3 Statistiska mått

Totalsummor redovisas i miljoner kronor och vissa variabler redovisas även som relativa tal (poster i relation till premieintäkt).

1.1.4 Redovisningsgrupper

Statistiken presenteras uppdelad på livbolag, riksskadebolag och större lokala bolag.

1.1.5 Referenstider

För balansräkningens stockuppgifter avses sista december och för resultaträkningens flödesuppgifter avses aktuellt räkenskapsår.

1.2. Fullständighet

Statistiken presenterar en fullständig resultatredovisning och balansräkning för den nämnda populationen.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Totalundersökning där uppgifterna används även i Finansinspektionens tillsyn. Ekonomiska uppgifter som hämtas eller beräknas från redovisningen möjliggör bra kvalitet på statistiken. Uppgifterna granskas på mikro och makronivå innan publicering. Alla belopp som avviker granskas. Statiken baseras på de uppgifterna som rapporteras av uppgiftslämnarna. Redovisningen avser svenska riksbolag för skadeförsäkring och livförsäkring (inkl.fondförsäkring) samt större lokala skadebolag. Premiepensionsmyndigheten ingår inte i sammanställningen.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Ingen urvalsosäkerhet förekommer då det är en totalundersökning.

2.2.2 Ramtäckning

Finansinspektionen utfärdar tillstånd att bedriva försäkringsverksamhet och fastställer utifrån detta de uppgiftslämnarskyldiga bolagen. Statistiken avser svenska försäkringsbolag, liksom samtliga svenska riksbolag för skadeförsäk-

ring (100 bolag), samtliga svenska riksbolag för livförsäkring (44 bolag) och samtliga större lokala skadeförsäkringsbolag (44 bolag).

2.2.3 Mätning

SCB bedömer att uppgiftslämnarna inte har några större problem att förstå vilka uppgifter som efterfrågas eller att det kan finnas några problem att finna uppgifterna i bokföringen. Primäruppgifterna insamlas elektroniskt och en kontroll av data görs redan i samband med rapportering då blankett med summeringsfel inte kan rapporteras till Finansinspektionen.

Fel som förekommit är att kostnader haft fel tecken. Ett omfattande regelverk styr rapportering och redovisning. På grund av nya redovisningsregler från och med 1996 års bokslut uppstod vissa tidsseriebrott främst vad avser driftkostnader och försäkringsersättningar.

2.2.4 Svartsbortfall

Inget bortfall förekommer.

2.2.5 Bearbetning

På Finansinspektionen görs vissa rimlighetskontroller baserade på föregående års siffror. SCB mikrogranskar bolagens rapportering i den första dataleveransen och leveransgranskar i samband med publicering. Vid mikrogranskningen läggs mest tid på att granska de största instituten.

Framställningen av resultattabeller är relativt enkel då det är en totalundersökning utan bortfall. Publiceringen överensstämmer i hög utsträckning med blanketten för inrapportering varför få beräkningssteg behövs. Risker för bearbetningsfel anses mycket liten.

2.2.6 Modellantaganden

Används ej.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Redovisas ej.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Årsvis.

3.2 Framställningstid

I slutet på augusti eller i början på september publiceras Statistiskt meddelande.

3.3 Punktlighet

Publiceringen sker enligt publiceringsplan för serien Sveriges officiella statistik

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Undersökningarna har genomförts med väsentligen samma metodik fr.o.m. 1985.

1996 infördes nya redovisningsregler varvid vissa tidsseriebrott uppstod, främst vad avser driftskostnader och försäkringsersättningar. Vidare infördes verkliga värden i balansräkningen. Vissa möjligheter att jämföra utvecklingen mot tidigare år finns dock i och med att flertalet variabler återfinns (eventuellt med ändrade definitioner) för dessa år.

2001 ändras i mindre omfattning blanketten när det gäller driftskostnaderna som går längre än enligt årsredovisningen. Vid anskaffningskostnadernas uppdelning i provisionskostnader och övriga anskaffningskostnader inkluderades i provisionskostnaderna provisioner till egen personal.

2006 ändrades de övergripande försäkringsklasserna i resultatanalysen för livförsäkringsbolagen. Från att tidigare varit uppdelad i individuell- och gruppförsäkring är nu uppdelningen tjänstepensionsförsäkring och övrig försäkring.

2007 ställdes krav på finansiella företag att tillämpa det internationella regelverket IFRS (International Financial Reporting Standards). För svenska moderbolag gäller s.k. lagbegränsad IFRS där svensk redovisningslag och Finansinspektionens författningar medför vissa begränsningar i tillämpningen av IFRS. Onoterade bolag har sedan 2005 kunnat välja att tillämpa äldre redovisningsregler med vissa övergångsbestämmelser.

Anpassning till internationella redovisningsprinciper

Från årsredovisningen avseende 2007 finns krav på finansiella företag att tillämpa det internationella regelverket IFRS (International Financial Reporting Standards). För svenska moderbolag gäller s.k. lagbegränsad IFRS där svensk redovisningslag och Finansinspektionens författningar medför vissa begränsningar i tillämpningen av IFRS. Onoterade bolag har sedan 2005 kunnat välja att tillämpa äldre redovisningsregler med vissa övergångsbestämmelser.

IFRS är ett mycket omfattande och komplext regelverk som berör många olika delar i redovisningen.

Eftersom bolagen haft olika möjligheter från när de börjar tillämpa IFRS så har bolagen under en tid använt olika redovisningsprinciper vilket kan försvåra jämförbarheten mellan åren.

Övergången till IFRS påverkar i stor utsträckning hur fondförsäkringar klassificeras i livförsäkringsbolagen. IFRS föreskriver en uppdelning mellan försäkringsavtal vilka innebär ett betydande risköverförande och finansiella avtal (även kallat investeringsavtal) vilka inte innebär en betydande risköverföring. Premieinkomster och försäkringsersättningar rörande finansiella avtal redovisas med IFRS inte längre i resultaträkningen. Däremot redovisas finansiella avtal fortfarande i balansräkningen.

I regel har livförsäkringsbolagen klassat alla eller en stor del av fondförsäkringarna som finansiella avtal.

Eftersom den största delen av fondförsäkringar och andra finansiella avtal inte längre redovisas i resultaträkningen sjunker premieinkomst och försäkringersättning för dessa poster betydligt jämfört med tidigare.

Till följd av ändrade redovisningsprinciper är den totala premieinkomsten för livförsäkringsbolagen därför inte jämförbar med tidigare år.

I kvartalsrapporteringen som ingår i publiceringen Försäkringsbolagens Kapitalplaceringar (FM0501) ska finansiella avtal ingå i premieinkomsten för vissa poster. En jämförelse kan därför göras för att se hur premieinkomsten hade sett ut om alla bolag fortsatt att inkludera finansiella avtal i premieinkomsten i enighet med tidigare redovisningsregler.

För livförsäkringsbolagen ökar skillnaden eftersom bolag från 2005 till 2008 har gått över till redovisning enligt IFRS vid olika tillfällen.

Livförsäkringsbolag

Premieinkomst. Direktförsäkring av svenska risker före avgiven återförsäkring. Mnkr

	2006	2007	2008	2009
Årsredogörelse	118 921	86 448	88 723	95 611
Kvartalsrapport	144 601	146 916	164 241	177 349

Skadeförsäkringsbolagens kvartalsrapport specificerar premieinkomst redovisad både enligt IFRS och FRL (Försäkringsrörelselag). Skillnaderna är här relativt små.

2008 tillkom nya rapporteringsregler för försäkringsbolagen. Livbolag ska med de nya reglerna lämna färre uppgifter om bland annat balans- och resultaträkning samt försäkringsbeståndet till FI. Skyldigheten att rapportera räntenivåer och kollektiv konsolidering upphör även för bolagen. Däremot tillkommer krav på uppgifter om försäkringstekniska avsättningar för kort sjuk- och olycksfallsförsäkring.

Även skadebolagen rapporterar från och med 2008 färre uppgifter om balans- och resultaträkning till FI. Däremot tillkommer nya krav på att lämna en analys av dödlighetsantaganden i fastställda skadelivräntor.

Solvensrapporteringen har anpassats till återförsäkringsdirektivet.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Internationellt kan vissa uppgifter jämföras tack vare det arbete som utförts av Eurostat. Se vidare punkt A.9 ovan. En mer detaljerad motparts fördelning avseende placeringstillgångar för försäkringsbolagen publiceras i Kapitalplaceringar (FM0501) där sektorindelningen baseras på INSEKT 2000 (Standard för institutionell sektorindelning 2000).

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

Statistiken används som underlag till flertalet leveranser samt national- och finansräkenskaperna. Populationen överensstämmer med Kapitalplaceringar

(FM0501) där finare nedbrytning av placeringstillgångar publiceras.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Försäkringsbolagens årsredogörelser publiceras i Statistiskt meddelande på svenska och engelska. I samband med att ett nytt Statistiskt meddelande publiceras läggs även ett pressmeddelande ut på svenska och engelska.

5.2 Presentation

Ett urval av diagram och utförliga tabeller över försäkringsbolagens balansräkning, resultaträkning och resultatanalys presenteras. Statistiskt meddelande belyser årets viktigaste förändringar och förklarar de begrepp som används och beskriver vilka delar av sektorn försäkringsföretag och pensionsinstitut statistiken omfattar.

5.3 Dokumentation

Uppgiftsinsamlingen regleras av Finansinspektionens författningssamlingar "Föreskrifter om svenska skadeförsäkringsbolags skyldighet att rapportera årsbokslutsuppgifter" (FFFS 2008:21) samt "Föreskrifter om svenska livförsäkringsbolags skyldighet att rapportera årsbokslutsuppgifter" (grundförfattning FFFS 2008:22). Författningssamlingarna finns tillgänglig på Finansinspektionens hemsida www.fi.se.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Hos SCB är primäruppgifterna skyddade av offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), se punkt A7. Från Finansinspektionen finns dock viss möjlighet att få uppgifter för enskilda bolag, för frågor rörande detta hänvisar vi till Finansinspektionen.

Specialbearbetningar kan göras av SCB på beställning mot ersättning enligt fastställd taxa. Publicerade tabeller kan fås i Excelformat.

5.5 Upplysningstjänster

För aktuella kontaktpersoner beträffande statistiken se Kontaktpersoner i senaste publikationen av Statistiskt meddelande för Försäkringsbolagens årsredogörelser.

http://www.scb.se/templates/Product___6571.asp

SCB:s publikationer kan beställas från Publikationstjänsten, 701 89 Örebro, tel 019-17 68 00.